

Бойко В.С.

аспірант,

Західноукраїнський національний університет,

Хоміцька М. Ю.

студентка ПД-31 юридичного факультету,

Західноукраїнський національний університет

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У СТАБІЛЬНОСТІ ТА БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

Правоохоронні органи є складовою частиною державного механізму, відповідальною за захист прав і свобод громадян, підтримання правопорядку та протидію злочинності. У демократичному суспільстві їх роль набуває особливого значення, адже саме вони виступають гарантом реалізації принципу верховенства права.

Правоохоронна функція держави забезпечується комплексом органів, серед яких ключову роль відіграють Національна поліція, прокуратура, Служба безпеки України, Національне антикорупційне бюро та інші. Вони не лише реагують на правопорушення, а й здійснюють профілактичну та аналітичну діяльність.

Згідно з Конституцією України, «Права і свободи людини і громадянина захищаються судом» (ст. 55), однак реалізація цього положення значною мірою залежить від ефективності діяльності саме правоохоронних органів, які забезпечують дотримання законів до моменту судового розгляду [1, с. 42].

Однією з основних функцій правоохоронних органів є превенція злочинності. Як зазначає О.Ф. Скакун, «превентивна функція держави проявляється у створенні умов, які не допускають або ускладнюють здійснення правопорушень» [2, с. 287].

Крім того, правоохоронні органи сприяють формуванню правової культури населення. Через інформування громадськості про правові норми, роз'яснення змін у законодавстві та підтримку громадських ініціатив щодо безпеки, вони сприяють побудові правової держави.

Сучасні виклики, зокрема гібридна війна, високий рівень корупції та організованої злочинності, вимагають від правоохоронної системи гнучкості, відкритості та реформування. Саме тому останні роки стали періодом трансформації українських правоохоронних органів, зокрема через створення Державного бюро розслідувань, оновлення Національної поліції та реформу прокуратури.

Успішність цих реформ значною мірою залежить від довіри громадян. Як показують дослідження, рівень довіри до поліції зріс з 5% у 2014 році до понад 30% у 2023 році, що свідчить про позитивну динаміку [3, с. 51].

Отже, правоохоронні органи відіграють ключову роль у стабільності та безпеці держави. Їх ефективне функціонування є запорукою забезпечення правопорядку, захисту прав людини та підтримання авторитету державної влади. Надалі важливим залишається збереження курсу на демократизацію правоохоронної системи, посилення її підзвітності перед суспільством та розвиток співпраці з громадськими інституціями.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. С. 42.

2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Еспада, 2011. 512 с. С. 287.

3. Звіти Центру Разумкова. Суспільна довіра до органів державної влади. Київ, 2023. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://razumkov.org.ua>